

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
helmikuu 2023**

Tutkimusyksikkö 7.3.2023

**Taantuma
jäämässä
lieväksi ja
lyhyeksi**

**Talouden ja
teollisuus-
tuotannon
kasvu
luultavammin
alkanut jo
uudelleen**

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden näkymät

- Korkojen nousu jatkuu (dia 4)
- Teollisuus palaamassa kasvun aikaan (dia 5)
- Teollisuusliiton Suhdannebarometri (koko teollisuus) (diat 6-9)
- Talousennusteet kootusti (dia 10)
- Inflaatio hidastui tammikuussa (dia 11)

2. Työllisyyden kehitys

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 12-15)
- Alueellinen työllisyystilanne (dia 16)
- Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne (diat 17-18)

3. Suhdannenäkymät

- Talous- ja työllisyyskysymykset tärkeitä eduskuntavaaleissa (diat 19-20)

1. Talouden ja teollisuuden näkymät helmikuussa 2023

Taantuma jäämässä lieväksi ja lyhytkestoiseksi

Korkojen noususta haittaa asunto- velallisille ja yrityksille

Työllisyysaste erittäin korkea, vuosimuutos kuitenkin pieni

- Talouden pahimmat uhkakuvat eivät toteutuneet talvella. Esimerkiksi EU-maissa energiakriisi on jäänyt lieväksi.
- Arvioidaan, että Suomen talouskasvu jää nollassa tänä vuonna. Kasvu on vähän EU-keskiarvoa hitaampi.
- Korot ovat nousseet rivakasti. Euroopan keskuspankki on nostanut ohjaukorkoa nollassa 3 prosenttiin vuodessa. Koron odotetaan vielä nousevan ainakin 1 prosenttiyksikön.
- Korkeat korot kurittavat asuntovelallisia ja investointeja suunnittelevia yrityksiä. Asuntomyynti on hidastunut ja investointeja lykätty.
- Korot eivät luultavammin laske ennen inflaation pysyvämpää hidastumista. Sitä saadaan odottaa ainakin ensi vuoteen.
- Työllisyysaste on erittäin korkea (76,6 %). Työllisyyden tilastointi muutettu koskemaan 20–64-vuotiaita.
- Työvoiman määrä noussut, työtä myös löydetty.

Teollisuus:

**Vuosi 2022
oli teollisuudelle
vahva: tuotanto
lisääntyi +4 %**

**Loppuvuosi sujui
heikommin, mutta
suhdanne on alkanut
jälleen vahvistumaan**

**Odotettavissa hidasta
kasvua**

Joulukuun 2022 tunnuslukuja* (TK 10.2.2023):

- Vuonna 2022 teollisuustuotannon määrä kasvoi +4 %. Kasvu hiipui loka-marraskuussa ja tuotanto laski.
- Teollisuustuotannon määrän lasku päättyi joulukuussa. Tuotanto kasvoi +2 % marraskuusta. Vuosimuutos +2 %.
- Teollisuuden uusien tilausten arvo lisääntyi +1 % kuukaudessa. Vuosimuutos +2 %.
- Joulukuussa tuotantoa nosti etenkin sähkö- ja elektroniikkateollisuus (tuotannon vuosimuutos +23 %). Tilastoissa tuotantomäärän voimakas heilunta on tyypillistä elektroniikkateollisuudelle.
- Teollisuusliiton Suhdannebarometrin mukaan teollisuuden tuotantomäärät kasvavat ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Paras suhdannetilanne on yhä metalliteollisuudessa.
- Diat 6-9 esittelevät Suhdannebarometrin tuloksia.

* Luvut ovat kausitasoitettuja

Teollisuusliiton Suhdannebarometri

- Suhdannebarometri kertoo teollisuuden tuotannon ja työllisyyden suhdannetilanteesta ja näkymistä.
- Suhdannetilanteen muutos ilmaistaan saldoluvulla. Plusmerkkinen saldoluku ennakoi myönteisiä suhdannenäkymiä. Vastaavasti miinusmerkkinen ennakoi heikentyviä näkymiä.
- Suhdannebarometri perustuu suhdannekyselyyn, joka toteutetaan neljästi vuodessa (tammi-, huhti-, elo- ja lokakuussa). Kyselyssä pääluottamusmiehet antavat arvionsa työpaikkansa tilanteesta ja näkymistä.
- Barometri kattaa kolme eniten Teollisuusliiton jäseniä työllistävää teollisuudenalaa: metalli-, kemian- ja puutuoteteollisuuden.
- Suhdannekyselyyn vastaa keskimäärin 750 pääluottamusmiestä, joiden työpaikoilla on noin 20 000 työntekijää.
- Mukana suurempia työnantajayrityksiä (35 %) ja pk-yrityksiä (65 %).
- Työpaikkayrityksiin kuuluu EK:n työnantajaliittojen jäsenyrityksiä sekä työnantajaliittoihin kuulumattomia yrityksiä.

Teollisuuden vuosi alkaa vahvoissa merkeissä, vaikka kansantalous onkin taantumassa

- Teollisuuden suhdanteen paraneminen jatkui koko vuoden 2022 ajan.
- Positiiviset saldoluvut ilmentävät sitä, että tuotanto jatkui nousussa koko vuoden 2022 ajan ja kasvu jatkuu myös alkuvuonna (Q1/2023).
- Loppuvuonna tuotannon kasvu jatkui mutta aiempaa hitaampana. Tästä kertoo hieman alhaisemmat saldoluvut.
- Metalliteollisuuden osuus vastaajista on noin 70 %. Metallialoilla vahva suhdannetilanne jatkuu yhä.
- Myös työllisyys kasvoi lähes koko vuoden. Loppuvuonna (Q4/2022) työllisten määrä pysyi edeltävän vuosineljänneksen (Q3/2022) tasolla.

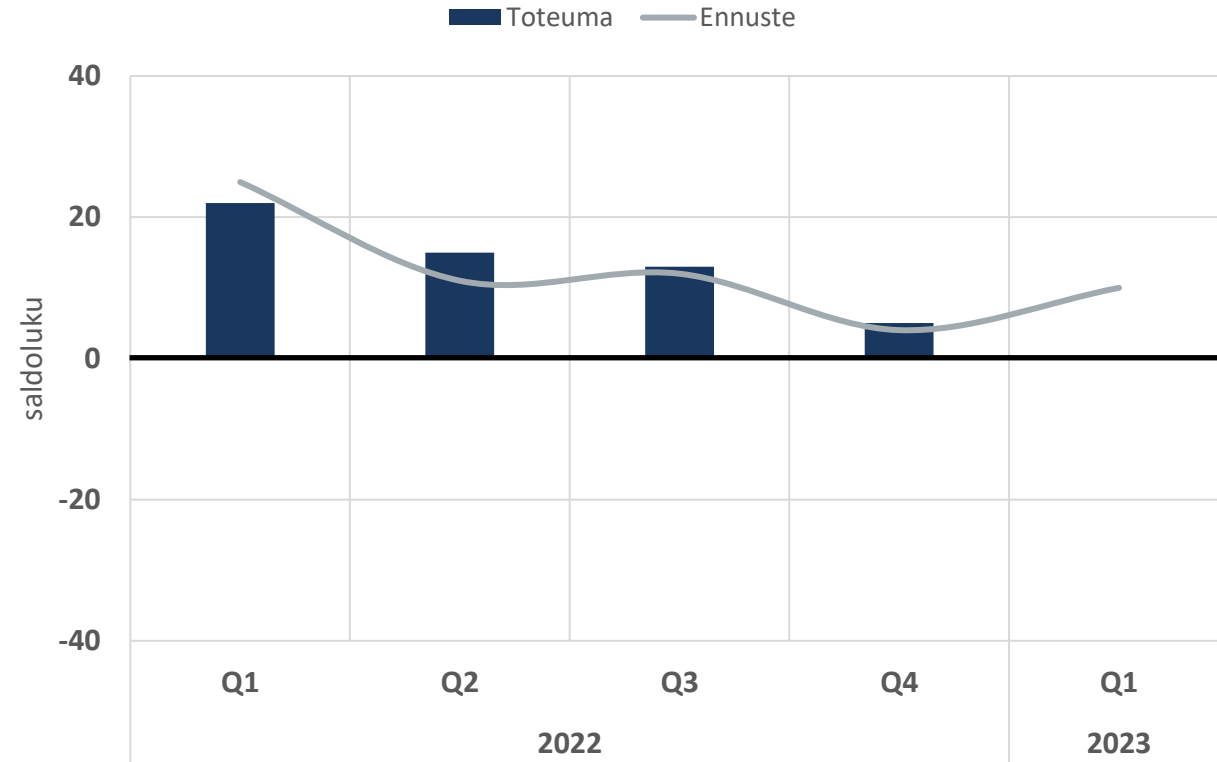
Taulukko 1. Koko teollisuus	2022				2023
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	27	22	15	13	5
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	25	11	12	4	10
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	29	21	16	11	0
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	24	12	14	6	5

Tuotanto

Koko teollisuus

- Alkuvuodesta (Q1/2023) tuotannon kasvu kiihtyy uudelleen.
- Tuotannon kasvu jatkoi koko vuoden 2022.
- Ennusteet ja toteumat eivät eroa juurikaan toisistaan. Toisin sanoen edellisen kyselyn ennuste on lähellä seuraavan kyselyn toteumaa.
- Tämä viittaa siihen, että ennusteet ovat realistisia.

Kuvio 1. Koko teollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

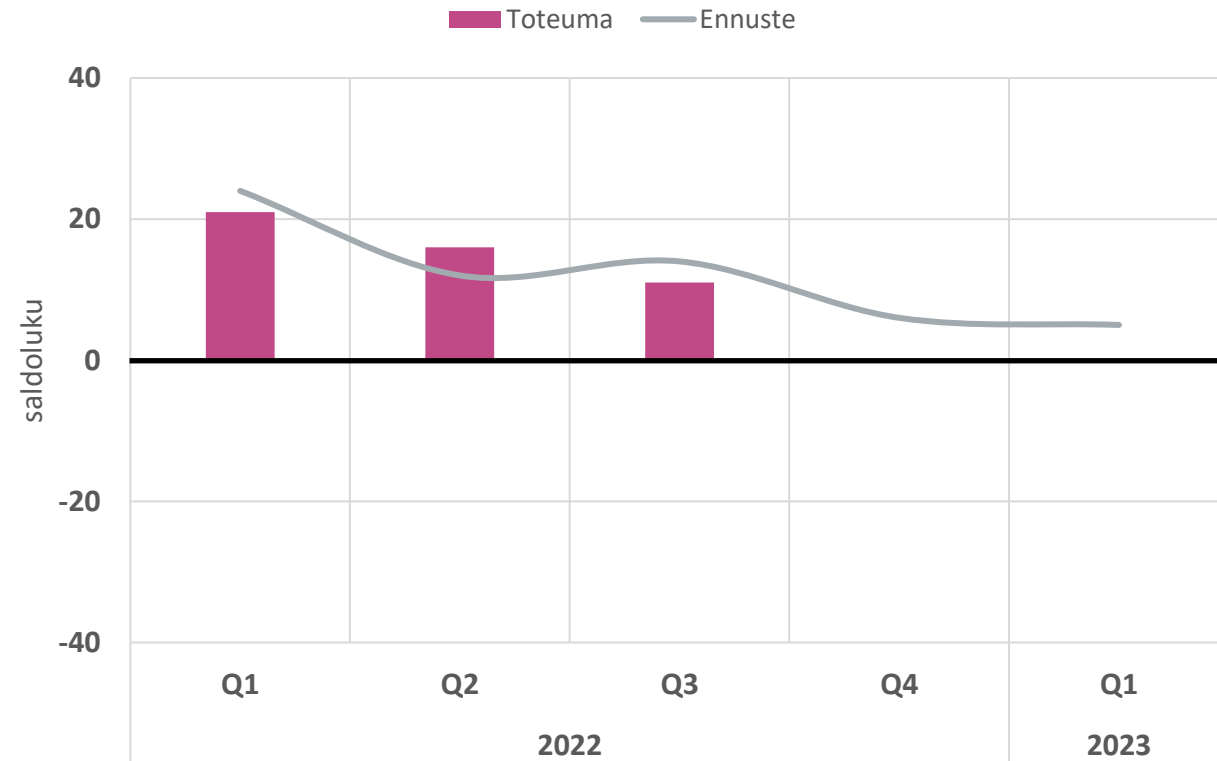
Taulukko 2. Koko teollisuus	2022				2023
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	27	22	15	13	5
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	25	11	12	4	10

Työllisyys

Koko teollisuus

- Ennusteet ovat yleensä positiivisempia kuin mitä seuraavan vuosineljänneksen toteutuma.
- Tämä saattaa liittyä siihen, että yrityksillä oli työvoimapula, mutta työntekijöitä ei löytynytäkään.
- Henkilöstömäärän muutos on vaikeasti ennakoitavissa, sillä erot ovat yleensä pieniä vuosineljänneksellä.
- Työllisyyden kasvu on jatkui loppuvuoteen 2022. Vuoden 2022 viimeisellä vuosineljänneksellä (Q4) työllisten määrä pysyi ennallaan eli työllisyyden muutos oli nolla.
- Kun muutos on nolla, kuviossa ei näy toteumasta pylvästä.

Kuvio 2. Koko teollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

Taulukko 3. Koko teollisuus	2022				2023
	Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	29	21	16	11	0
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	24	12	14	6	5

Ennusteet: Talouskasvu lähellä nollaa vuonna 2023

Alkuvuonna kokonaistuotanto vähenee, mutta talouskasvu käynnistyy kevään mittaan

Suomi 2022–2023*	Vuosi 2022e*	Vuosi 2023e*
Kokonaistuotanto (BKT)	+2 %	-0,5–0,2 %
Teollisuustuotanto	+2–3 %	+0,5 %
Vienti	+1–3 %	-2–+2 %

Talouden ennusteita:

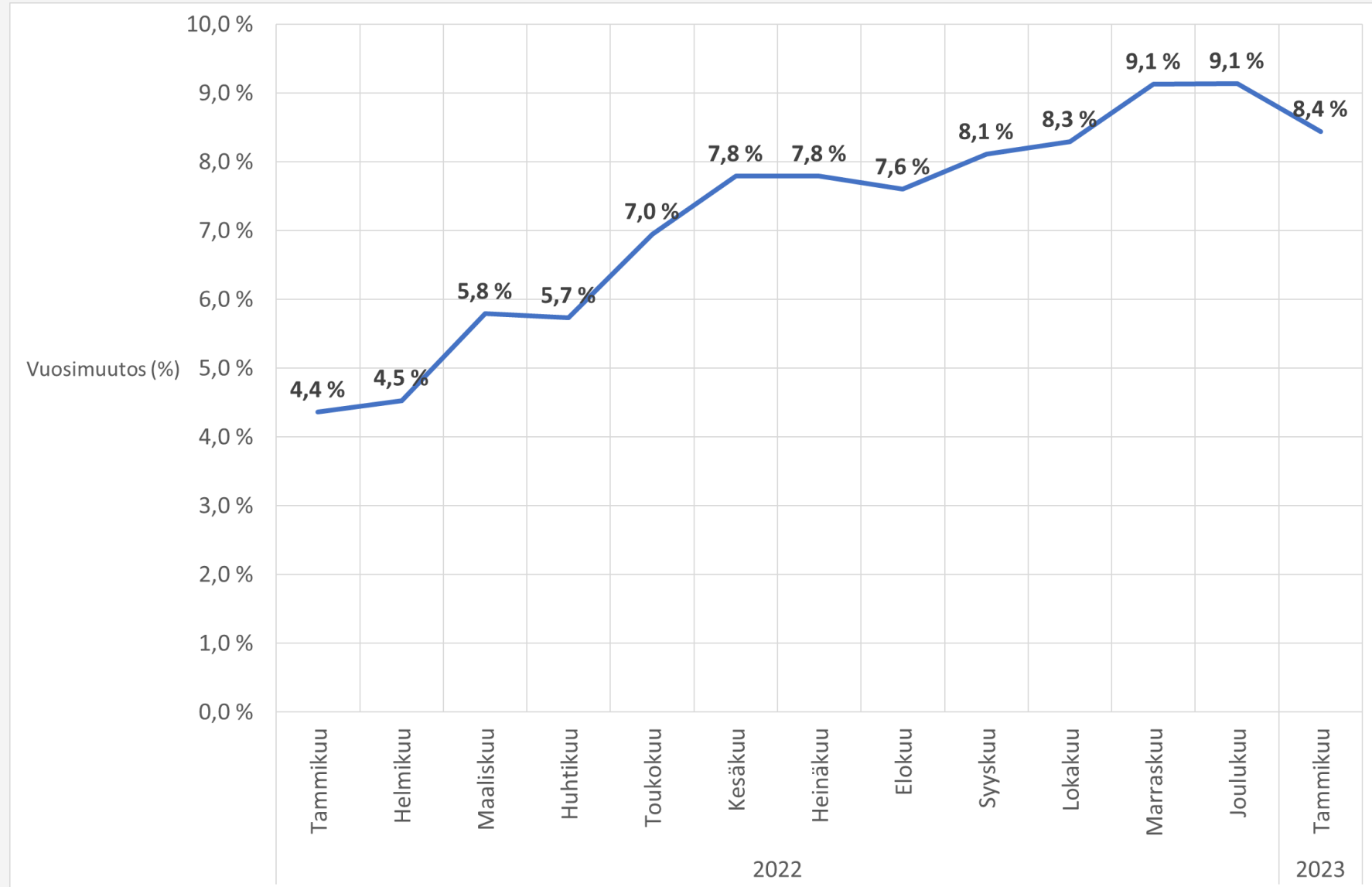
- Tutkimusyksikkö on koostanut yhteenvedon eri ennustelaitosten* tekemien arvioiden perusteella.
- Suomessa ja EU-maissa Ukrainan sodan talousvaikutuksia on onnistuttu lieventämään. Esimerkiksi energian saatavuutta on kyetty ylläpitämään ennakoitua paremmin. Kuluttajien ostovoimaa on myös tuettu esimerkiksi sähkötukien avulla.
- Suomessa talouskasvu hieman EU-keskiarvoa hitaampaa vuosina 2022 ja 2023.

* Lähteet: Euroopan Komissio, OP, Nordea, Handelsbanken, Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki. Ennusteet ilmestyivät ajalla 16.12.2022-13.2.2023.

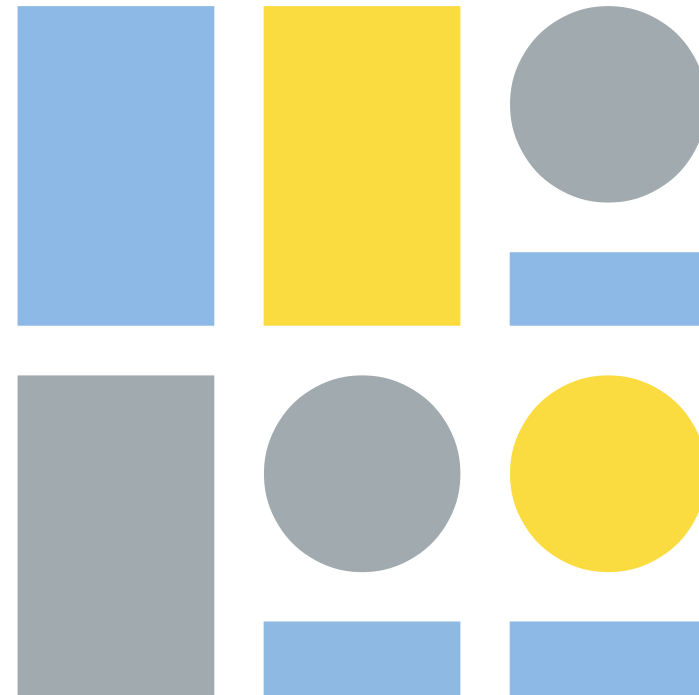
Kuluttajahintojen vuosimuutos:

Inflaatio kääntyi laskuun, tammikuussa inflaatio +8,4 %

Käänne on todennäköisesti pysyvämpi

2. Työllisyyden kehitys

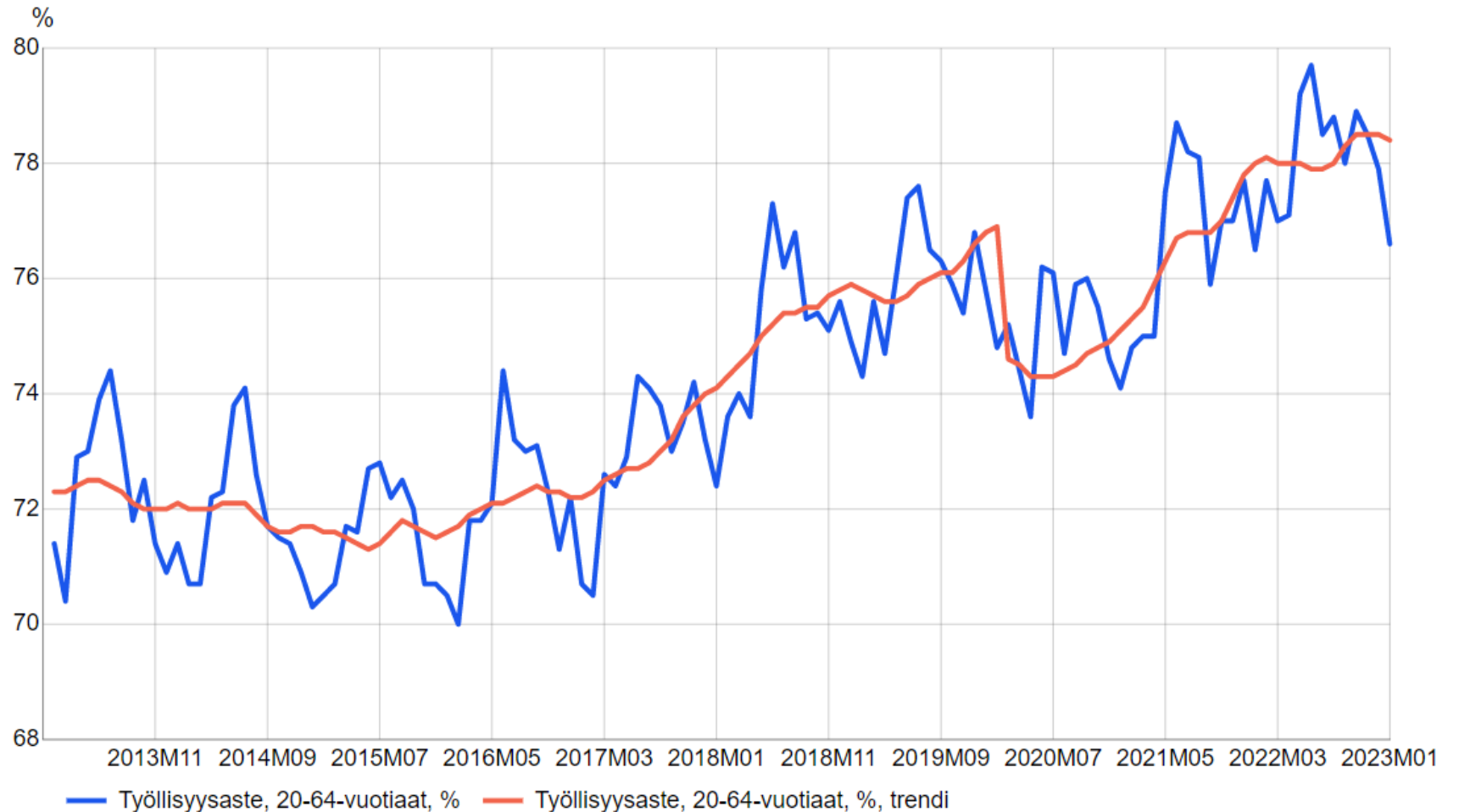

**Työllisyysaste
tammikuussa 2023
erittäin korkea 76,6 %.**

**Tilastoinnin
perusteita muutettu,
joten ei vertailu-
kelpoinen vuoden
2022 lukuihin.**

**Tammikuusta 2023
alkaen työllisyysaste
lasketaan 20–64-
vuotiaiden osalta,
ei 15–64-vuotiaiden
kuten tähän asti.**

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2013/02 - 2023/01, 20–64-vuotiaat

**Tilastokeskus:
työvoimaosuus
kasvanut +0,7 %
vuodessa.**

**Työttömyyden ja
työllisyyden
vuosimuutos pieni:
20–64-vuotiaiden
työllisyysaste
(+0,1 %-yksikköä)
ja 15–74-vuotiaiden
työttömyysaste
(+0,1 %-yksikköä)**

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut tammikuussa 2022 ja 2023

	2022/01, %	2023/01, %	Muutos, 2022/01 - 2023/01, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	76,5	76,6	0,1
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	7,5	7,6	0,1
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	66,4	67,1	0,7

Kokoaikaisesti lomautetut ja pitkäaikaistyöttömät

- Kokoaikaisesti lomautettuna oli joulukuun lopussa 22 400 työntekijää.
- Lomautustilanne parantunut selvästi: vuosimuutos -6 800 vähemmän kuin tammikuussa 2022 ja kuukausimuutos joulukuulta -1 200 vähemmän kokoaikaisesti lomautettuja.
- Pitkäaikaistyöttömiä (yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttömänä olleita) oli tammikuussa 85 900. Vuosimuutos -20 100 eli selvästi vähemmän kuin tammikuussa 2022.

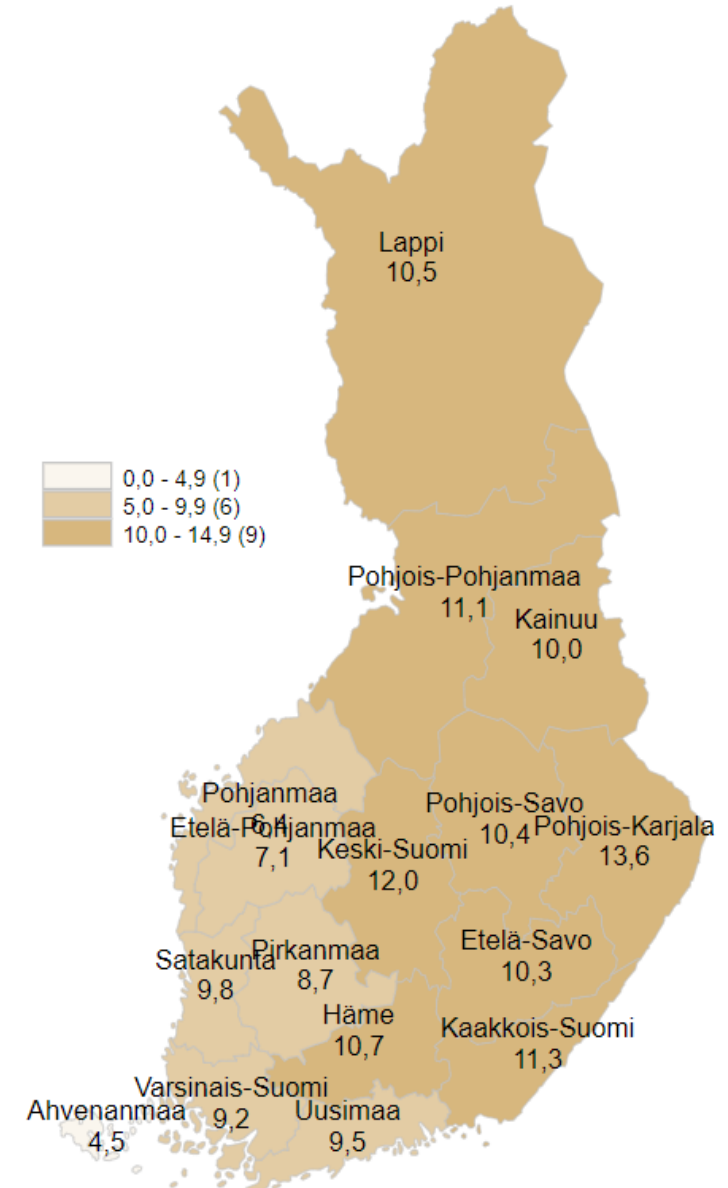
TEM: Työllisyystilanne tammikuussa 2023

- TEM laskee työttömiksi työttömät työnhakijat ja kokonaan lomautetut.
- Tammikuussa 2023 työttömiä oli selvästi vähemmän kuin vuotta aiemmin: vuosimuutos oli -15 700 työtöntä.
- Kuukausimuutos samansuuntainen: -2 400 työtöntä vähemmän.
- Osa työnhakijoista on taatusti löytänyt työtä. Osa on siirtynyt pois työmarkkinoilta, eläkkeelle, opiskelemaan ym.
- Lisäksi Suomen työvoima on vuodessa määrällisesti hieman kasvanut. Toisin sanottuna vuoden 2023 helmikuussa on enemmän työmarkkinoiden käytettävissä olevia kuin vuotta aiemmin.
- Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli tammikuussa 9,8 prosenttia.
- Vaikka työtä on löydetty, erot eri ammattialojen ja maantieteellisten alueiden välillä ovat edelleenkin suuria.

Työttömyyden alueelliset erot

- Tammikuussa 2023 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 9,8 % (vuosimuutos -0,6 %-yksikköä).
- Työttömien työnhakijoiden osuudet kasvoivat lähes kaikilla alueilla. Osin syynä kausivaihtelu.
- Alueiden väliset erot hieman kaventuneet, mutta suunta ikävämpi, sillä työttömien osuus kasvanut.
- Sitkein työttömyys Pohjois-Karjalassa (13,6 %) ja Keski-Suomessa (12,0 %).
- Työttömyysaste korkea myös Kaakkois-Suomessa (11,3 %) ja Pohjois-Pohjanmaalla (11,1 %).

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

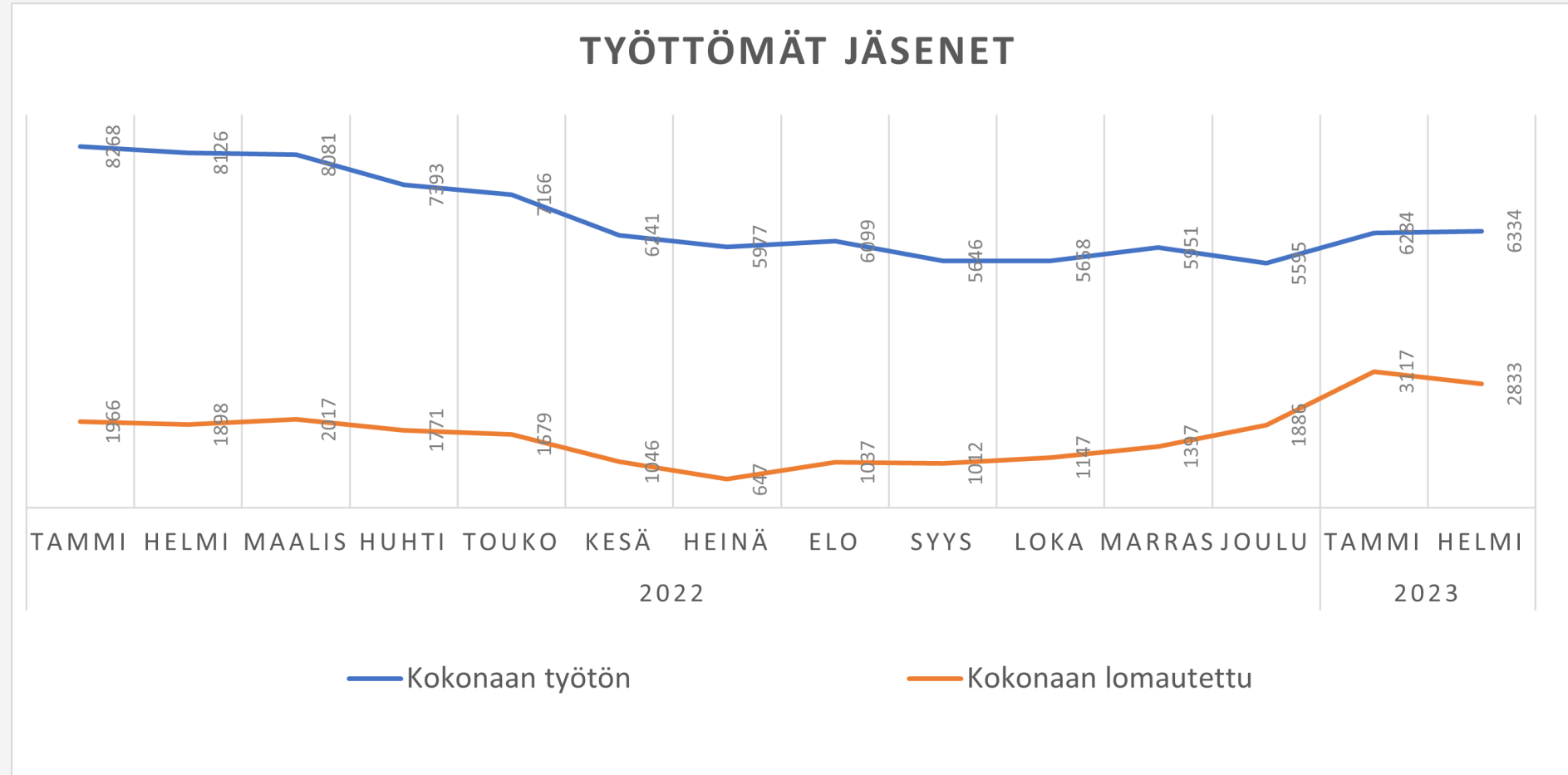

Teollisuusliiton jäsenten työttömyysaste 7,4 % helmikuussa 2023

Työllisyys on hieman kohentunut tammikuusta.

Työttömyysaste on laskenut tammikuusta (-0,2 %-yksikköä).

Työttömyysastetta laskiessa työttömiksi luetaan kokonaan työttömät ja kokonaan lomautetut jäsenet. Vertailulukuna on työmarkkinoiden käytettävissä olevien liiton jäsenten määrä.

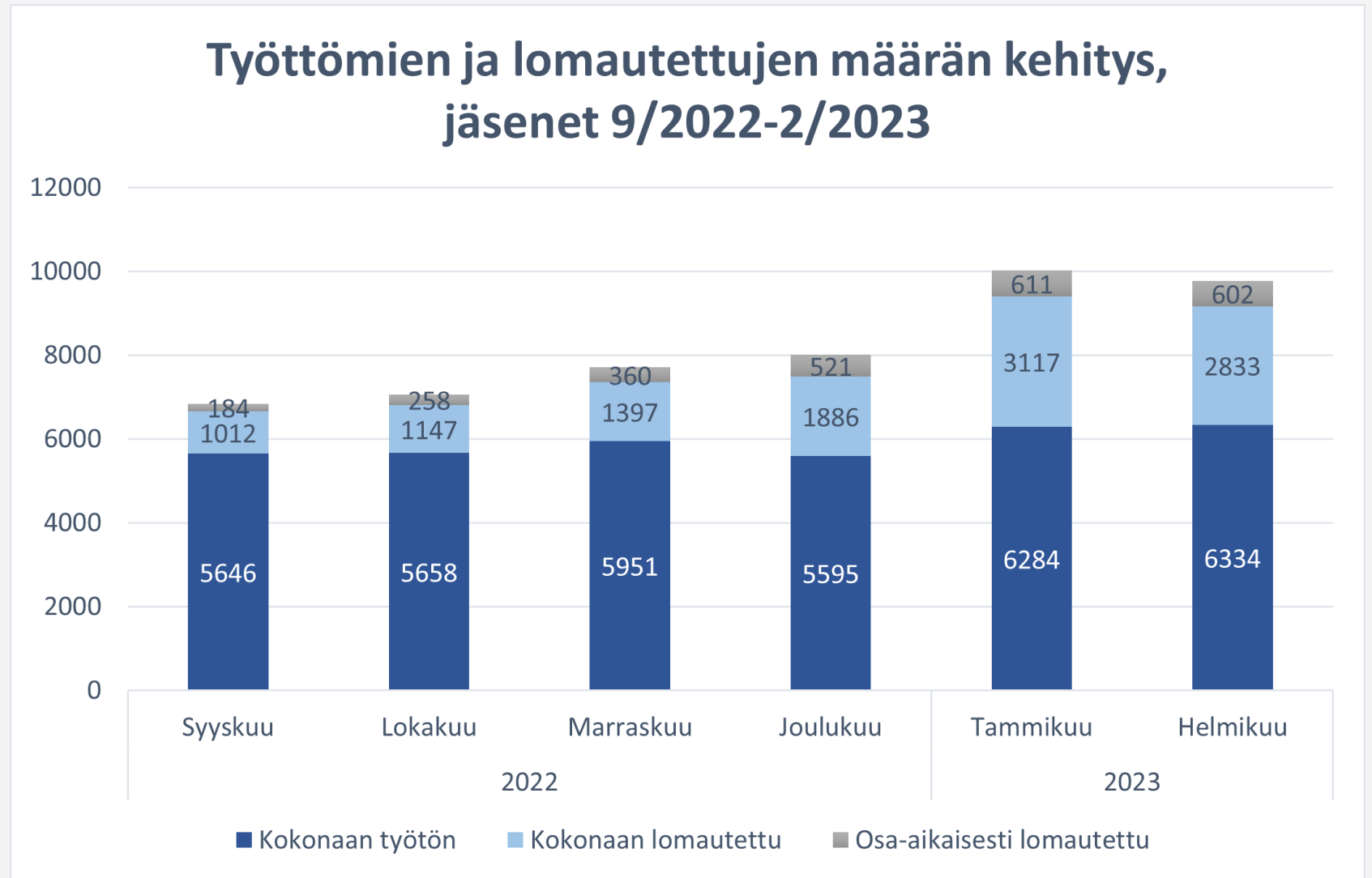

A-kassa: jäsenten lomautukset vähentyneet tammikuusta

Jäsenten työllisyystilanne pysynyt samalla tasolla tammi- ja helmikuussa 2023.

Työttömien määrä hieman nousi: kokonaan työttömänä jäseniä oli hieman enemmän (+50) kuin tammikuussa.

Lomautukset sen sijaan vähenivät. Kuukausimuutos: helmikuussa vähemmän koko-aikaisesti (-284) ja osa-aikaisesti lomautettuja (-9).

3. Suhdannenäkymät

Suhdannenäkymät:

Inflaation hidastuminen jatkuu koko vuoden

Eduskuntavaaleissa päätetään teollisuuden ja työntekijöiden kannalta tärkeistä asioista

- Alkuvuonna talouskasvu jäämässä hitaaksi. Loppuvuonna 2023 kasvu kiihtyy.
- Inflaation vuosimuutos pienenee lähikuukausina. Hidastumisen taustalla kaksi pääsyytä:
 1. Maaliskuusta alkaen hintoja vertaillaan Ukrainan sodan puhkeamisen jälkeisiin kuukausiin. Vertailukuukausina hinnat ovat korkeita sodan vaikutusten takia.
 2. Hinnat saattavat laskea. Monet raaka-aineet ovat jo halventuneet.
- Talousteemat ovat näkyvästi esillä eduskuntavaaleissa. Teollisuuden kannalta on tärkeää, että tulevat budjettileikkaukset eivät heikennä toimintaedellytyksiä.
- Vaaleissa käsitellään myös työmarkkinakysymyksiä. Esimerkiksi yleissitovuuden lakkauttamisen ja paikallisen sopimisen lisäämisen taloudellisista hyödyistä ei ole näyttöä.
- Työnantajat pitävät kiinni työvoimastaan eivätkä lähde irtisanomaan lyhyen taantuman tähden. Myös lomautukset vähenevät.

**Teollisuus
liitto**